

RECENZIE

BOST, F. – CARROUÉ, L. – COLIN, S. (eds.) (2014). *Géoéconomie-géopolitique 2015. Images économiques du monde (Geoekonomika – geopolitika 2015. Ekonomický obraz sveta.)* Paris: Armand Colin, 2014. 400 s. ISBN 978-2-200-29303-1.

„D'un point de vue opérationnel, un des apports potentiels de la géoéconomie est d'éclairer les différences entre régions économiques (pays, territoires...) afin de les réduire en proposant des voies de développement économique. Il est ainsi possible d'identifier les facteurs qui rendent un territoire attirant pour les entreprises, les investisseurs...“.

GAUCHON, P. – HUISSOUD, J.-M. (eds.) et al. (2010). *Les 100 mots de la géopolitique*. Paris: Presses Universitaires de France. ISBN 978-2-13-058192-5. s. 13.

Miesto *geopolitiky* v systéme vedy ilustruje Volner [2010, s. 194], keď uvádza: „Zo *systémového hľadiska*, z pohľadu tzv. *súhrnnej vedy*, resp. *systému vied* ako celku, sa možno na geopolitiku dívať ako na vednú disciplínu, ktorá svojim zameraním patrí do *oblastí spoločenských vied* (je politikou), ale aj do *oblastí prírodných vied* (vzťahuje sa ku geografii). ... je zrejme, že geopolitika je *hraničná veda*, ktorá patrí tak do *oblastí spoločenských*, ako aj do *oblastí prírodných vied*“. Geoekonomika – odvíjajúca sa od geopolitiky – v sebe snúbí tak prelnanie sa medzinárodnej politiky s domácim politickým dianím (tzv. *intermestic politics*), ako aj interakciu sfér štátu a trhu v podobe verejno-súkromných partnerstiev (tzv. *public-private partnerships*), ako uvádzajú Sparke & Lawson v renomovanom súbornom diele *A Companion to Political Geography* [2008, s. 319].

Publikácia *Géoéconomie-géopolitique 2015* tímu výskumníkov pôsobiacich na prestížnych univerzitách, výskumných ústavoch či v konzultačnej praxi, ktorá vychádza najmä z databáz prestížnych medzinárodných organizácií (Svetová banka, MMF, WTO, UNCTAD, UNDP, FAO, ILO, a i.), sa vyznačuje vysokou aktuálnosťou. Štruktúrovaná je do štyroch kapitol.

Prvá kapitola (Dossier) tradične predstavuje úvodný monotematický exkurz – v edícii 2015 orientovaný na Ruskú federáciu s podtitulom „Návrat mocnosti?“. Autori venujú pozornosť euroázijskému regiónu a jeho energetickému, strategicko-technologickému i demografickému potenciálu, poukajúc na multivektorálny rozmer realizovanej zahraničnej politiky.

Druhá kapitola (Population et société) mapuje aktuálny socioekonomický vývoj z pohľadu demografie, problematiky nerovnosti, urbanizácie, mobility, vzdelávania, životného prostredia a zdravotníctva s dôrazom na zintenzívňujúci sa „exogénny rozmer“ demografických trendov, princípu teritoriality a mobility – t. j. v kontexte geopolitického vývoja a migračných tendencií v susedstve Európskej únie (EÚ) – v nadväznosti na „endogénny rozmer“ minuloročnej edície, skúmajúci demografické status quo EÚ na pozadí globálnej hospodárskej krízy, príjmovej a sociálnej nerovnosti v Európe a tzv. kreditovej mobility (*Erasmus, un système d'élites?*).

Tretia kapitola (Économie et échanges) je sondou do vybraných odvetví s prihliadnutím na globálne trendy medzinárodnej delby práce, medzinárodného obchodu a finančných tokov. Vo vzťahu k agrárnej produkcii zdôrazňuje aspekt tzv. *food miles* v zmysle rastúcej preferencie regionálnej produkcie (*short food supply chains*) popri globalizovaných agropotravinárskych systémoch (*globalized agrifood systems*).

Štvrtá kapitola (Les aires régionales, les pays) uvádza vybrané socioekonomické ukazovatele 170 krajín, resp. entít ako Kosovo v zmysle rezolúcie Bezpečostnej rady OSN č. 1244/1999 či Palestína, v členení podľa regiónov sveta (v porovnaní s edíciou 2014 prišlo v aktuálnom vydaní k rozšíreniu okruhu skúmaných krajín o Bhután), čo predstavuje teritoriálny záber porovnateľný s *Global Competitiveness Report* (World Economic Forum). Ich charakteristika zohľadňuje vývoj ekonomického aj politického rázu, pričom v aktuálnej edícii sú parciálne komentáre (napr. v prípade Pobaltia a Balkánu) nahradené (nepochybne práve z titulu aktuálneho geopolitického kontextu) vítanou syntézou s regionálnou vypovedacou schopnosťou.

S prihliadnutím na *Pocket World in Figures 2015 Edition* (The Economist) a *The World Almanac® and Book of Facts 2015* (World Almanac® Books) možno konštatovať, že v recenzovanej publikácii mapovaný okruh indikátorov by bolo vhodné vnímať aj v širšom

rámci – rozšírenom napr. o teritoriálnu a komoditnú štruktúru zahraničnoobchodnej výmeny, stav verejných financií v pomere k HDP, či kategóriu gramotnosti (*adult literacy*).

Kľúčová interdisciplinárna orientácia publikácie *Géoeconomie-géopolitique 2015*, ktorá je v súlade

s vyššie citovaným vymedzením geoeconomiky, podčiarknutá adresnou kontinuitou a ilustráciami, ktoré vydavateľ strategicky sprístupňuje aj na svojom web sídle, znásobuje potenciál predmetnej publikácie a jej využitia. Možno ju preto odporúčať do pozornosti tak odborníkov, ako aj expertov.

Denisa Čiderová